

1. Doğal ortam ile onu oluşturan unsurlar arasında bir denge bulunmaktadır. Ancak insanlar, ihtiyaçlarını karşılarken bazen doğal unsurlara zarar verebilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisinin doğal unsurlar üzerindeki olumsuz etkisi diğerlerinden daha azdır?

- A) Çanakkale Boğazı'nda akıntıdan elektrik enerjisi üretilmesi
- B) Fosil yakıt kullanımının artması
- C) Mera alanlarının tarlaya dönüştürülmesi
- D) Tarımsal üretimde verimi artırmak için ilaç kullanılması
- E) Tarım arazilerinin eğim yönünde sürülmesi

2. Yüksek enlemlerde yaşayan insanlar kalın, alçak enlemlerde yaşayan insanlar ise ince giysileri tercih etmektedir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Üretim alanlarının dağılışıyla
- B) Bilim ve teknolojinin gelişmesiyle
- C) İnsanların gelir durumuyla
- D) Tarım ürünlerinin farklılığıyla
- E) Doğal koşulların etkisiyle

3. İnsanların yerleşik hayata geçerken seçtikleri alanlar içerisinde en etkili doğal unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İklim
- B) Bitki örtüsü
- C) Yer altı kaynakları
- D) Toprağın rengi
- E) Yükselti

4. Nüfusun kalabalık olduğu alanlarda insanın doğal çevre üzerindeki tahribatı daha fazla olabilmektedir.

Buna göre haritada işaretlenen bölgelerin hangilerinde, insanların doğa üzerindeki tahribatının daha fazla olması beklenir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

5.

Yukarıdaki haritada işaretli yerlerden hangilerinde beşerî unsurların doğal çevre üzerinde olumsuz etkileri daha azdır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

6. "İnsanoğlu yaşamını doğaya göre düzenler" ifadesini destekleyici en güzel örnek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransa-İngiltere arasında Manş Tüneli'nin açılması.
- B) Erzurum-Kars gibi illerimizde büyükbaş hayvancılık yapılması.
- C) İsviçre'de Alp dağlarında viyadük ve tünellerin yapılması.
- D) Hollanda'nın kıyı bölgelerinin doldurularak toprak kazanması.
- E) Libya'da uygulanan Büyük Yapay Nehir Projesi ile su ihtiyacının karşılanması

7. Coğrafya insan ile doğal ortam arasındaki ilişkileri inceleyen bir bilim dalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi insanın doğaya etkisine örnek gösterilebilir?

- A) Depremler sonucu binlerce kişinin hayatını kaybetmesi
- B) Dağlık alanlarda yol yapımı maliyetinin yüksek olması
- C) Soğuk iklim bölgelerinde ekonominin gelişmemesi
- D) Akdeniz ve Kızıldeniz'in Süveyş kanalı ile birbirine bağlanması
- E) Şiddetli kasırga ve hortumlar sonucu can ve mal kaybı meydana gelmesi

8. Doğu Karadeniz Dağları'nda yer şekillerinin engebeli olmasına bağlı olarak yerleşmelerin ve ekonomik alanların birbirine uzak olması insanların kısa mesafelerde haberleşme şekillerini etkilemiştir. Kuş dili bu haberleşme çeşidine örnek oluşturmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisinde yukarıdaki örneğe benzer bir durum görülür?

- A) Düz olan alanlarda bisiklet kullanımının artması
- B) Sanayi alanlarının çevresinde su kirliliği oranının artması
- C) Modern yöntemler kullanıldıkça tarımsal verimin artması
- D) Ulaşım hatlarının gelişmesi sonucunda farklı ekonomik sektörlerin gelişmesi
- E) Yağışın fazla olduğu alanlarda akarsu, su seviyesinin artması

9. Doğa, başta insan olmak üzere tüm canlıların yaşam alanını oluşturur. Bu yaşam alanı; hava küre (atmosfer), su küre (hidrosfer), taş küre (litosfer) ve canlılar küresi (biyosfer) adı verilen doğal sistemlerden meydana gelir. İnsanın bütün faaliyetleri, bu doğal sistemler içerisinde gerçekleşir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde tüm doğal sistemlere birer örnek verilmiştir?

- A) Sıcaklık, toprak, göller, akarsular
- B) Kayaçlar, denizler, rüzgarlar, bitkiler
- C) Bitkiler, yerleşmeler, tarım, sanayi
- D) Okyanuslar, madenler, göller, toprak
- E) Yağış, akarsular, bitkiler, hayvanlar

10. Aşağıdakilerden hangisi ilk insanların doğal çevreden yararlanma biçimlerinden biri değildir?

- A) Hayvanları avlayarak besin ihtiyaçlarını karşılamışlardır.
- B) Taş ve toprak gibi malzemelerden çanak çömlek yapmışlardır.
- C) Rüzgârdan elektrik elde etmişlerdir.
- D) Bitkilerden kendilerine ilaç yapmışlardır.
- E) Ağaç, saz ve kamış gibi malzemelerden ev yapmışlardır.

11. İnsanlar, yaşamlarını sürdürebilmek için doğal çevre ile uyumlu bir yaşam tarzı benimsemiştir. Ancak doğal çevre insanlara farklı imkânlar sunar. Bu durum insanların beslenme, giyinme ve ekonomik faaliyetler yürütme gibi özelliklerinin farklılaşmasına neden olur.

Aşağıda verilenlerden hangisi yukarıdaki bilgide altı çizili cümleye örnek oluşturur?

- A) Sanayi alanlarının zamanla şehir içinde kalması
- B) Volkanik alanların tarımsal veriminin fazla olması
- C) Kültür turizmine bağlı olarak yeni iş alanlarının gelişmesi
- D) Göçe bağlı olarak alt yapı yetersizliklerinin oluşması
- E) Siyasi sınırların zaman içinde değişiminin doğal sınırlara göre daha kolay olması

12. Hızlı ve plansız şehirleşme, sanayi kuruluşlarının kontrolsüz şekilde artması; hava, su ve toprak kirliliğini de beraberinde getirmektedir.

Yukarıdaki bilgi aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Doğal sistemler arası ilişki
- B) Doğanın kendini yenilemesi
- C) İnsanın doğaya etkisi
- D) Doğal çevrenin sınırlılığı
- E) Doğanın insana etkisi

13. İnsanlar sanayi devrimi sonrası artan teknolojik imkânlar sayesinde, artan ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla, doğal ortama müdahale etmeye başlamıştır. Bu müdahalelerden bir kısmı doğanın işleyişine uygun iken bir kısmı ise doğanın işleyişine uygun değildir ve doğal ortama zarar verir.

Aşağıdaki faaliyetlerden hangisi doğanın işleyişine daha uyumludur?

- A) Orman ve mera alanlarına tarla açılması
- B) Rüzgâr santrallerinde enerji üretimi
- C) Termik santrallerde kömür yakılarak enerji üretimi
- D) Tarımsal üretimde ilaç kullanımı
- E) Toprak ve bitki örtüsünün ortadan kaldırılarak açık alan madenciliği yapılması

14. Sıcak iklim şartlarında yetiştirilebilecek tarım ürünleri (muz, pirinç vb.), gerekli şartlar sağlanarak soğuk yerlerde de (İzlanda, Kanada vb.) yetiştirilebilmektedir.

Kurak iklim şartlarına sahip alanlara, uzak bölgelerden boru hatlarıyla su taşınarak bu alanlarda da su ihtiyacı fazla olan tarım ürünleri (mısır, pamuk vb.) yetiştirilebilmektedir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdakilerden hangisini örneklendirmektedir?

- A) Teknolojik gelişmelerin doğa kullanımını etkileyebileceğini
- B) Farklı alanlarda farklı ekonomik etkinliklerin geliştiğini
- C) İnsanların toprağı kullanımlarının uzun süreli olduğunu
- D) Verimsiz alanlarda nüfus yoğunluğunun az olduğunu
- E) Soğuk ve yağışsız alanlarda insanların ticari faaliyetlerinin azaldığını

15. Aşağıda verilenlerden hangisi insanın doğal çevre üzerindeki etkisine örnek gösterilemez?

- A) Dağlık bölgelerde ulaşımın zor olması
- B) Kanalizasyon sularının arıtılmaksızın sulamada kullanılması
- C) Doğadaki hayvanların bilinçsiz bir şekilde avlanması
- D) Zararlı sanayi atıklarının çevreye atılması
- E) Hava kirliliğini önlemek amacıyla evlerin ve fabrikaların bacalarına filtre takılması

16. Aşağıdakilerden hangisi hidrosferi oluşturan unsurlardan değildir?

- A) Denizler
- B) Kayaçlar
- C) Akarsular
- D) Okyanuslar
- E) Yer altı suları

17. Doğa olayları ile beşerî olayların etkileşimi ile oluşan en geniş yaşam alanına..... denir.

Yukarıdaki tanım cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi gerekir?

- A) Litosfer
- B) Hidrosfer
- C) Atmosfer
- D) Biyocoğrafya
- E) Coğrafi ortam

18. Aşağıdaki insan etkinliklerinden hangisi doğaya daha uyumludur?

- A) Akarsuların ulaşımında kullanılması
- B) Evsel atıkların akarsulara aktarılması
- C) Artan enerji ihtiyacı için termik santrallerin sayıca artırılması
- D) Verimli tarım alanlarının yerleşim alanı hâline dönüştürülmesi
- E) Hasattan sonra tarımsal ürün artıklarının (anızların) yakılması

19. Aşağıdakilerden hangisi insanın doğaya etkisine örnek olarak gösterilemez?

- A) Orman alanlarının tarım alanı haline getirilmesi
- B) Dağlık alanlarda ulaşım için tüneller açılması
- C) Yabani bitkilerin aşılama yapılarak kültür bitkileri haline getirilmesi
- D) Sulak alanların kurutularak yerleşim alanı haline getirilmesi
- E) Dere yataklarına kurulan yerleşim alanlarının aşırı yağış sonucu su altında kalması

20. Geleceğe yönelik planlamalarda coğrafya biliminin dikkate alınması doğal çevreden sürdürülebilir bir şekilde faydalanmamızı sağlayacaktır.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi bu açıklamayı destekler niteliktedir?

- A) İstanbul ve çevresinde sanayi tesislerinin yerleşim yerleri içerisinde kalması
- B) Çukurova deltası üzerinde yerleşme faaliyetlerinin yaygın olması
- C) Fay hatları üzerine sanayi tesislerinin kurulması
- D) Ormanlık alanların tarıma açılması
- E) Alüvyal topraklarda tarım yapılması

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	E	A	B	C	B	D	A	B	C
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	C	B	A	A	B	E	A	E	E

OGM Materyal sorularından derlenmiştir...